

STANOVISKO

Českomoravské konfederace odborových svazů k materiálu „Aktivizační opatření k řešení nepříznivé situace na trhu práce“

Obecně k návrhu

Českomoravská konfederace odborových svazů projednala materiál „Aktivizační opatření k řešení nepříznivé situace na trhu práce“ na zasedání Legislativní rady ČMKOS dne 5. 8. 2014.

Českomoravská konfederace odborových svazů hodnotí pozitivně celkové zaměření uvedeného materiálu, neboť problematika nezaměstnanosti zůstává v podmínkách ČR otázkou velmi aktuální, ačkoliv někteří komentátoři se snaží celou věc bagatelizovat s poukazem na to, že míra nezaměstnanosti (měřená metodikou Eurostatu) je ve většině ostatních členských zemí EU vyšší.

Českomoravská konfederace odborových svazů znovu zdůrazňuje, že klíčovou roli v řešení situace na trhu práce hraje celková hospodářská politika vlády a především důsledné prosazování takových opatření, která mohou povzbudit ekonomický růst. Tento postoj a přístup je znovu velmi aktuální v souvislosti s dalšími signály o stagnaci evropských ekonomik a také ekonomiky ČR. Ještě víc tak nabývá na důležitosti i nezbytnost formulace stanovisek a konkrétních kroků vlády, jež by odvrátily či minimalizovaly negativní dopady vyplývající ze současné složité mezinárodní situace.

Českomoravská konfederace odborových svazů považuje za jedno z hlavních „opatření“, které by přispělo minimálně k udržení zaměstnanosti v hornických regionech (zejm. Sokolovsko, Mostecko, Karvinsko), Surovinovou politiku, Státní energetickou koncepci ČR a další rozhodnutí vlády, které by jasně vyjádřily podporu využívání domácích surovinových zdrojů a tím stanovily budoucnost a jasná pravidla pro zaměstnavatele v těžebním odvětví. Vznik nových zaměstnavatelů nebo rozvoj stávajících v rozsahu, jaký v současné době z hlediska zaměstnanosti zabezpečují těžební společnosti, považuje ČMKOS za neuskutečnitelný.

Českomoravská konfederace odborových svazů připomíná své dlouhodobější požadavky v oblasti politiky zaměstnanosti:

- urychleně vypracovat národní plán boje proti nezaměstnanosti a chudobě a zajistit pro tento plán dostatečné finanční rezervy v systému veřejných rozpočtů;
- postupně zvyšovat minimální mzdu v rámci boje proti chudobě pracujících občanů;
- ve státním rozpočtu na r. 2015 vyčlenit minimálně 50 % na aktivní politiku zaměstnanosti z celkové sumy určené na politiku zaměstnanost (v současnosti by to bylo asi 6 - 7 mld. Kč) a vytvořit tím mj. prostor pro zavedení a financování tzv. kurzarbeitu;
- provádět analýzu účinnosti nástrojů APZ;
- vyhodnotit situaci v nejvíce ohrožených regionech a nalézt specifické nástroje APZ zejména pokud jde o jejich uplatnění v nejvíce ohrožených regionech;
- zintenzivnit využití prostředků z ESF na podporu programů aktivní politiky zaměstnanosti;
- zavést programy na podporu zaměstnávání nejvíce zranitelných osob na trhu práce -starších osob, mladých lidí, osob s nízkou kvalifikací, zdravotně postižených (např. formou příspěvků podnikatelům na tvorbu nových pracovních míst, zřizováním rekvalifikačních kursů, budováním sociálních služeb);

- zrušit opatření vedoucí k diskriminaci nezaměstnaných (odstranění jednostranných restriktivních opatření souvisejících s evidencí na úřadech práce a naopak posílení materiálního zajištění těch uchazečů, kteří si aktivně hledají práci;
- aplikovat co nejdříve mechanismy obsažené v návrhu opatření „Záruka pro mladé“, které je projednáváno v rámci EU, tzn. zajistit tzv. nový začátek (nástup do zaměstnání nebo rekvalifikace) pro osoby do 25 let věku už po 4 měsících nezaměstnanosti;
- zintenzivnit boj proti nelegální práci a zneužívání OSVČ na trhu práce prostřednictvím tzv. švarcsystému;
- posoudit možnost využití zkrácených pracovních úvazků bez krácení mezd;
- zkrátit věk odchodu do důchodu a více využívat institutu předčasných důchodů;
- obnovit funkci úřadu práce, tzn.:
 - posílit přiměřeným způsobem kapacity úřadů práce
 - nepřipustit, aby se úřady práce změnily na pouhá místa pro výplatu sociálních dávek a obnovit jejich funkci jako institucí zajišťujících aktivní politiku zaměstnanosti;
 - revidovat opatření vedoucí k „privatizaci“ služeb zaměstnanosti (týká se to zvláště principu sdíleného zprostředkování zaměstnání);
 - znovu zavést povinnost zaměstnavatelů oznamovat volná pracovní místa tak, aby úřady práce měly k dispozici aktuální informace o situaci a mohly efektivně pracovat s uchazeči o zaměstnání;
- posílit kapacity SÚIP.

Českomoravská konfederace odborových svazů pozitivně hodnotí, že řada těchto námětů je obsažena v předloženém materiálu.

Nicméně navrhuje dále do materiálu doplnit následující

- **zavedení použitelného mechanismu ve stylu „kurzarbeitu“;**
- **revidovat restriktivní opatření v zákonu o zaměstnanosti vůči uchazečům o zaměstnání (prodloužení rozhodné doby pro přiznávání podpor, znovuzavedení doby vzdělávání jako náhradní doby pro přiznání podpor, revize sankcí při opuštění zaměstnání zprostředkovaného úřadem práce);**
- **přehodnotit spolupráci úřadů práce s agenturami, resp. spíše se orientovat na jejich omezení;**
- **posoudit, zda opatření č. 3 (slevy na sociálním pojištění) jako stimulační prvek pro zaměstnavatele vedoucí ke tvorbě pracovních míst nebude mít negativní dopady na příjmy státního rozpočtu;**
- **ČMKOS nesouhlasí s omezením tzv. nekolidujícího zaměstnání (opatření č. 19) a požaduje návrat k původní legislativní úpravě.**

Všechny výše uvedené připomínky považuje ČMKOS za zásadní.

V Praze dne 18. 8. 2014